

Toets van de Kadernota 2022 – 2025 van Scherpenzeel

30 juni 2021

Het lijkt geen twijfel dat qua *incidentele* gelden de gemeente Scherpenzeel er goed voor staat. De belangrijkste reden is dat de gemeente tot en met 2025 ruim € 10 miljoen aan grondexploitatiewinsten verwacht. Ter vergelijking: dat is bijna eenmaal de volledige gemeentefondsuitkering. En ook na 2025 zal er gebouwd worden, wat Scherpenzeel geld zal opleveren. De huidige woningnood is groot, en dus ook de bijbehorende bouwplans.

De vraag die B&W van Scherpenzeel mij gesteld heeft, is echter hoe de gemeente er *structureel* financieel voor staat. De provincies (Gelderland¹ wijkt daarin niet of niet wezenlijk af van de andere provincies²) eisen namelijk een structureel en reëel sluitende begroting. De crux zit daarbij in het woordje ‘structureel’. Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt moeten worden door structurele baten; incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten (of door structurele baten). Daarvoor heeft B&W mij een toets op de Kadernota 2022 – 2025 gevraagd.

De diverse documenten die de achtergrond vormen voor de Kadernota 2022 – 2025, heb ik daarbij meegenomen.

1. Financiële positie gemeenten in Nederland

De financiële positie van Scherpenzeel kan niet los gezien worden van de financiële positie van de gemeenten in het algemeen. Als de gemeenten van het nieuwe kabinet onvoldoende geld krijgen, of als er een economische crisis komt, tast dat uiteraard de financiële positie van alle gemeenten aan – niet alleen van Scherpenzeel. De financiële positie van Scherpenzeel in dit kader moet daarom langs de meetlat van de financiële positie van alle gemeenten worden gelegd.

De financiële positie van de gemeenten was de afgelopen jaren in het algemeen slecht. De oorzaken daarvan zijn, onder andere, de kortingen van het Rijk en de tekorten op het sociaal domein.

In 2022 ziet de financiële positie van alle gemeenten er echter beter uit, niet zozeer vanwege overschotten op de jaarrekening 2020 vanwege corona, maar vooral door de extra rijksbijdrage van € 1.314 miljoen vanwege tekorten in de jeugdzorg. Uiteraard heeft die verbetering ook gevolgen voor Scherpenzeel.

De Kadernota van Scherpenzeel verscheen voordat het Rijk besloot tot deze extra bijdrage, en voordat de meicirculaire verscheen. Ik neem beide documenten wel mee in mijn beschouwing.

2. Arhi-toezicht

De gemeente Scherpenzeel staat, net als Barneveld, sinds 26 januari 2021 onder preventief Arhi-toezicht, omdat GS de gemeenten per 2023 wil laten samengaan.

Financieel toezicht door de provincie op basis van de Wet Algemene Regels Herindeling (Wet Arhi) heeft als doel³ ‘potverteren’ te voorkomen, dus om te voorkomen dat “gemeenten

overgaan tot het nemen van financiële beslissingen die niet zouden zijn genomen indien van herindeling geen sprake was of die de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente onevenredig benadelen.”

Het wijkt daarmee af van regulier preventief toezicht op basis van de Gemeentewet, artikel 203. Arhi-toezicht geeft de provincie niet een alibi om financiële maatregelen te vragen aan de betrokken gemeenten die gevraagd zouden kunnen worden bij regulier preventief toezicht.

De provincie⁴ stelt echter:

(1) dat er achterstanden zijn bij het wegenonderhoud. Die opmerking is niet te plaatsen in het kader van Arhi-toezicht. Inhalen van onderhoudsachterstanden is het omzetten van financieel vermogen naar kapitaalgoederen. Dat heeft geen invloed op de financiële positie van de toekomstige heringedeelde gemeenten. Alleen als de onderhoudsachterstanden zouden leiden tot hogere onderhoudskosten in de toekomst, is die stelling te verdedigen.

(2) dat er maatregelen nodig zijn voor 2023 en verder. Ook deze opmerking is niet te plaatsen in het kader van Arhi-toezicht, gelet op de herindelingsdatum van 1 januari 2023 die de provincie voorstaat. Zoals gesteld moet Arhi-toezicht potverteren *tot aan* de herindeling voorkomen.

(3) dat besluiten van Barneveld tot € 300.000,-- en van Scherpenzeel tot € 50.000,-- geen goedkeuring nodig hebben. Er is echter geen enkel argument aan te voeren dat een investering van bijvoorbeeld € 200.000,-- van Barneveld géén invloed heeft op de financiële positie van de heringedeelde gemeente, en van Scherpenzeel wél.

Terzijde: Het zou op zijn plaats zijn als de provincie Gelderland financiële compensatie geeft aan de gemeente Scherpenzeel (en aan Barneveld) voor de kosten van het beoordelen van de voorstellen van Barneveld (respectievelijk Scherpenzeel) bij dit Arhi-proces. De Gemeentewet (artikel 108 lid 3) verplicht het Rijk om de gemeenten de kosten te vergoeden van verplichte taken, het zou de provincie sieren ook een soortgelijke regeling te hanteren.

3. Herindelingsscan

Bij de voorstellen voor de herziening van het gemeentefonds⁵ wordt een verhoging van het vaste bedrag voorgesteld van € 339.000,--⁶ naar € 938.000,--.

Na een eventuele herindeling vervalt dit bedrag. Structureel is de herindeling ná de herziening van het gemeentefonds dus € 600.000,-- ongunstiger dan in de herindelingsscan staat. Dit afgezien van een mogelijke verhoging van de *tijdelijke* maatstaf herindeling.

4. Jaarrekening 2020

De jaarrekening 2020⁷ van Scherpenzeel sluit met een *tekort* van € 417.000,--, na bestemming van de reserves. Dat lijkt zorgelijk. De meeste gemeenten in Nederland hadden in 2020 immers een positief saldo, waardoor het lijkt alsof Scherpenzeel het financieel slechter doet dan gemiddeld.

Echter, daarbij is de tussentijdse winstneming van € 3.805.000,-- van de grondexploitatie volledig toegevoegd aan de Reserve grondexploitatie en niet (ook niet deels) opgenomen in het saldo. Dat is een keuze voor behoedzaamheid in plaats van een keuze voor een ‘mooi plaatje’. De gemeente had immers ook de keus kunnen maken om (minstens) € 417.000,-- ten gunste te laten komen van het saldo (en minder aan de Reserve grondexploitatie toe te voegen), en zo een sluitende jaarrekening te presenteren.

Nog los van de financiële wenselijkheid of onwenselijkheid daarvan, zou dat ‘mooiere plaatje’ wel de positie van Scherpenzeel in het gesprek met de provincie over de financiële

situatie verstevigd hebben. Anderzijds is de keuze voor behoedzaamheid in plaats voor een ‘mooi plaatje’ ook te zien als een bewijs van financiële degelijkheid.

5. Kadernota 2022 - 2025

Na de achtergrond volgt de kernvraag: Is de Kadernota 2022 – 2025 structureel en reëel sluitend? De Kadernota kent diverse uitgangspunten en voorstellen. Ik ga op de zes belangrijkste in.

(1) Rijksbijdragen vanwege jeugdzorgtekorten

De gemeente gaat ervan uit⁸ dat voor jeugdzorg in 2022 € 415.000 beschikbaar komt, dat is de som van € 165.000,-- voor jeugdzorg (landelijk € 300 miljoen) en € 250.000,-- aanvullend voor jeugdzorg⁹. Inmiddels is bekend dat vanwege de tekorten in de jeugdzorg in 2022 € 754.000,--¹⁰ extra komt (landelijk € 1.314 miljoen; aandeel Scherpenzeel 0,057%); dat maakt in totaal € 919.000,-- (0,057% van € 1.614 miljoen).

Het volgende kabinet neemt een beslissing welke compensatie de gemeenten structureel krijgen vanwege tekorten in de jeugdzorg. Dat duurt nog enige tijd. Er loopt daarom nu een landelijke discussie van welke structurele extra rijksbijdrage de gemeenten bij de begroting 2022 uit mogen gaan. Het Rijk heeft toegezegd vóór 1 juli aan te geven in hoeverre de gemeenten dit geld als structureel mogen beschouwen; dat is echter niet gedaan in de brief van 29 juni.

Ik ga er daarom van uit dat de provincies zullen toestaan dat de gemeenten vanaf 2023 75% van de bedragen van de arbitragecommissie/commissie van wijzen mogen opnemen in de begroting. Die bedragen zijn, op 100%-basis, in 2023 € 1.454 mln; in 2024 € 1.365 mln; en in 2025 € 1.258 mln.

Extra rijksbijdrage jeugdzorg	2022	2023	2024	2025
Arbitragecommissie	€ 1.614 mln	€ 1.454 mln	€ 1.365 mln	€ 1.258 mln
In begroting 2022	€ 1.614 mln	€ 1.091 mln	€ 1.023 mln	€ 943 mln
Scherpenzeel krijgt 0,057%	€ 919.000	€ 622.000	€ 583.000	€ 538.000
Scherpenzeel ingeboekt	€ 415.000	€ 415.000	€ 415.000	€ 415.000
Extra ruimte	€ 504.000	€ 207.000	€ 168.000	€ 123.000

Voor de volledigheid twee opmerkingen hierbij. Ten eerste is dit *vrij besteedbaar* geld. Er is geen enkele dwang of drang dit aan jeugdzorg te besteden. Ten tweede staan tegenover de aflopende extra rijksbijdragen oplopende mogelijkheden om te bezuinigen op de jeugdzorg.

(2) Accres gemeentefonds

Het accres van het gemeentefonds wordt lager dan waar de Kadernota van uitgaat: in 2022 € 127 mln, in 2023 € 254 mln, in 2024 € 365 mln en in 2025 € 396 mln. Uitgaande van een Scherpenzeels aandeel van 0,037%¹¹ daarin, betekent dat:

Accres meicirculaire	2022	2023	2024	2025
Landelijk	- € 127 mln	- € 254 mln	- € 365 mln	- € 396 mln
Scherpenzeel krijgt 0,037%	- € 47.000	- € 94.000	- € 135.000	- € 147.000

(3) Areaal / bevolkingsgroei

In Kadernota op blz. 13 worden extra inkomsten gerekend vanwege ‘hoeveelheidsverschillen’ in het gemeentefonds, van € 202.000 in 2022 oplopend tot € 429.000 in 2025. Op blz. 11 wordt extra ozb geraamd. De achtergrond daarvan zijn verwachte extra inwoners:

Extra inwoners	2022	2023	2024	2025
Extra inwoners t.o.v. 2021	88	280	461	642
Extra gemeentefonds	€ 202.000	€ 248.000	€ 307.000	€ 429.000
Extra ozb	€ 4.000	€ 15.000	€ 25.000	€ 35.000

Vanwege de korte tijd van de opdracht ben niet in staat geweest de berekening van het gemeentefonds te controleren. Hij komt mij echter erg laag over; ik denk dat de meerinkomsten hoger zijn. Ter illustratie: Scherpenzeel krijgt nu gemiddeld ongeveer € 1.200 per inwoner. Stel dat dat voor 80% meegroeit met de bevolking (en voor 20% niet vanwege samenhang met oppervlakte en bedrijven), dan is de toename bijna € 1.000,-- per inwoner. Ook de extra ozb is laag; uitgaande van 2,3 inwoners per woning gaat dat maar uit van € 125 per woning (2025).

Deze grove berekening duidt voor 2025 op ongeveer € 200.000,-- extra ruimte.

Daar staan echter veel te laag geraamde toenemende uitgaven tegenover. Er gaat € 50.000,-- extra naar groenbeheer, overigens pas vanaf 2024 (blz. 34). Er komt 1 Wmo-consulent extra (€ 70.000,--, blz. 42). Maar andere kosten voor de nieuwe inwoners zie ik niet – terwijl zij ook tot kosten zullen leiden voor verkiezingen, bijzondere bijstand, jeugdzorg, onderwijs, straatvegen, enz. enz. De extra inkomsten aan gemeentefonds worden gebruikt voor het sluitend maken van de exploitatie, de extra inkomsten voor ozb worden gezet in een stelpost voor extra uitgaven.

Concluderend: zowel de extra inkomsten als de extra uitgaven van de areaal / bevolkingsgroei zijn te laag geraamd. Ik adviseer Scherpenzeel de areaalraming te verbeteren, zowel de inkomsten als de uitgaven.

Dan resteert de vraag of areaal per saldo te ruimhartig, te krap, of ongeveer goed is geraamd. Ik denk dat het saldo wel ongeveer goed is. Maar de onzekerheid hierover is groot.

(4) Taakstellende bezuinigingen sociaal domein

In de Kadernota staat een taakstellende bezuinigingen van € 300.000,-- op Wmo per 2022. Volgens een toelichting van de gemeente zit daar een goede onderbouwing onder, al staat die niet opgenomen in de Kadernota. Wel in de Kadernota staat dat er ongeveer € 370.000,-- budgetstijging tegenover staat om de Wmo op het niveau van 2020 te brengen. Ik heb de onderbouwing niet gezien – en dus niet beoordeeld. Dat kan ook niet in de korte tijd die ik had, en zonder kennis van de huidige werkwijze. Ik vind het zeer ambitieus.

De taakstellende bezuiniging van € 100.000,-- op jeugd is relatief lager, zeker gezien de verhoging van het jeugdzorgbudget met € 369.000,-- tot aan niveau 2020.

De bezuiniging op de jeugdzorg is, in ieder geval structureel, waarschijnlijk wel haalbaar. Ik herhaal dat de extra rijksbijdrage voor jeugdzorg gepaard gaat met landelijke afspraken om bepaalde bezuinigingen in de jeugdzorg mogelijk te maken.

(5) Prijsstijgingen

De gemeente verwacht geen extra geld uit te geven voor prijsstijgingen, afgezien van € 20.000,-- voor knelpunten en € 15.000,-- voor subsidies. Dat doet de gemeente al een aantal jaren. Het is een impliciete bezuiniging, die ik schat op (grofweg) € 50.000,-- per jaar. De eerste jaren van deze maatregel was dat ongetwijfeld mogelijk. Maar ik verwacht dat na die jaren de rek er wel uit is. De lagere inkooprijzen waartoe deze maatregel dwingt, leidt tot een lager niveau van de voorzieningen.

Een simpel *fictief* voorbeeld daarvan: Als de afdeling groen minder geld heeft voor inkoop, moeten ze goedkopere materialen kopen. Die gaan vaker stuk. Dat gaat ten koste van het groenonderhoud.

(6) Herverdeling gemeentefonds

De voorlopige uitkomst voor Scherpenzeel is structureel € 474.000,-- positief, wat vanaf 2023 in ongeveer vier jaar zou komen. Echter, dat voorstel wordt sterk aangepast voor gemeenten die weinig lijken op Scherpenzeel (concreet: gemeenten in Groningen). Het lijkt me verstandiger uit te gaan van een structureel neutraal, of mogelijk van een structureel nadeel.

Ontwikkelingen opgeteld

Deze zes ontwikkelingen opgeteld zijn ongeveer gelijk aan 0, *mits* de bezuinigingen op de Wmo structureel haalbaar zijn. De eerste jaren krijgt de gemeente extra rijksbijdragen. Structureel niet, maar de gemeente heeft dus enige jaren de tijd om die bezuiniging te halen.

6. Wat als het tegenvalt?

Even belangrijk als de vraag of de *huidige* Kadernota 2022 – 2025 structureel sluitend is (voor 2025), is de vraag of de Kadernota 2025 – 2028 sluitend zal zijn voor 2025. Dat gaat over de vraag in hoeverre de gemeente eventuele tegenvallers kan opvangen.

Die tegenvallers kunnen allerlei gedaanten hebben. Het Rijk kan korten op het gemeentefonds, de herverdeling van het gemeentefonds kan fors tegenvallen, kosten voor het sociaal domein kunnen blijven doorstijgen, er kan een economische crisis komen. Wat dan?

(1) Onbenutte belastingcapaciteit

Er circuleren veel verschillende cijfers over de onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente.

Eerst de feiten. Gekozen is voor 2020 omdat van dat jaar de woz-waarden bekend zijn. Het is immers onhandig rekenen met ozb-tarieven 2021 over woz-waarden 2020.

onroerende zaakbelasting	woz-waarde	tarief 2020	opbrengst
ozb woningen	€ 1.171 mln	0,1081%	€ 1.266.000
ozb niet-woningen eigenaren	€ 173 mln	0,1901%	€ 329.000
ozb niet-woningen gebruikers	€ 173 mln	0,1450%	€ 251.000
totaal	€ 1.517 mln		€ 1.846.000

De gemeente begroot € 1.796.000 opbrengst; het verschil is afronding en oninbaar.

Het gemiddelde tarief van Scherpenzeel is dus $\text{€ } 1.846.000 / \text{€ } 1.517 \text{ mln} = 0,1217\%$.

Artikel 12-norm

De artikel 12-norm is 120% van het landelijke gemiddelde. Voor 2022 heeft het Rijk die bepaald op 0,1853%. Dat gaat ervan uit dat het landelijke gemiddelde ozb-tarief 0,1544% is. De ozb-tarieven van Scherpenzeel zijn in 2020 ongeveer 79% van het landelijke gemiddelde.

Als Scherpenzeel de tarieven tot aan het artikel 12-niveau zou verhogen, levert dat ongeveer € 932.000,-- structureel op. Bij de geplande woningbouw loopt dit snel op tot € 1 miljoen.

De review van BMC¹² komt tot de uitkomst dat verhoging tot aan het artikel 12-niveau structureel € 678.000 zou opleveren. BMC rekent in zijn review (ten onrechte) met een gemiddeld ozb-tarief van 0,1853% voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen *samen*. Het is echter zowel 0,1853% voor eigenaren van niet-woningen als 0,1853% voor gebruikers van niet-woningen.

Volgens de provincie zouden artikel 12-tarieven de gemeente slechts € 115.000,-- extra opleveren. De provincie gaat echter uit van te lage woz-waarden. Op basis daarvan berekent de provincie een te lage potentiële opbrengst bij artikel 12-tarieven.

De stijging van de ozb van Scherpenzeel in 2021 van 6,0% zit dicht bij de gemiddelde stijging. In 2021 is de onbenutte belastingcapaciteit van Scherpenzeel dus nauwelijks lager dan in 2020.

Overigens is ‘artikel 12-norm’ minder extreem dan het klinkt. Het gaat om 20% boven het gemiddelde ozb-tarief. In 2020 hebben 62 (van de 355) gemeenten een ozb-tarief op of boven de artikel 12-norm. Daarnaast: Er bestaat geen wettelijk maximumtarief voor de ozb. Scherpenzeel mag er dus ook voor kiezen om de ozb bijvoorbeeld 30% boven het landelijke gemiddelde vast te stellen.

Landelijk gemiddelde tarief

Verhoging van het Scherpenzeels tarief tot aan het landelijk gemiddelde tarief levert de gemeente ongeveer € 477.000,-- per jaar op.

(2) Incidenteel omzetten in structureel

Zoals in de inleiding gesteld, heeft Scherpenzeel incidenteel rum voldoende geld door de winsten van de bouwgrondexploitaties.

Gemeenten hebben de mogelijkheid om incidenteel geld om te zetten in structureel geld, door activa vervroegd af te schrijven. Het BBV raadt dat weliswaar af, omdat het het beeld vertroebelt op de structurele uitgaven, maar staat het bewust wel toe. Door vervroegd afschrijven dalen de structurele uitgaven.

Scherpenzeel heeft hier, volgens de huidige economische verwachtingen, veel ruimte voor.

Scherpenzeel gaat ervan uit dat het tot en met 2025 € 10,5 miljoen verdient aan de grondexploitaties. Ik heb dat bedrag overigens niet kunnen controleren. Dat zou de gemeente bijvoorbeeld kunnen omzetten in € 500.000,-- lagere lasten per jaar, gedurende 21 jaar; of in € 1 miljoen lagere lasten per jaar, gedurende ruim 10 jaar.

(3) Bezuinigen

Het valt me op dat het voorzieningenniveau van Scherpenzeel ruim is. De gemeente heeft¹³ een openluchtzwembad, een bibliotheek, een dorps huis/Kulturhus, en 7 sportaccommodaties. Dat is riant voor een gemeente van 10.000 inwoners zonder centrumfunctie en zonder toerisme.

Scherpenzeel wil deze voorzieningen behouden, en is bereid daarvoor de ozb te verhogen. Puur financieel gezien merk ik op dat de gemeente structureel kan besparen door het voorzieningenniveau te verlagen. Het is aan de lokale democratie om daarin een keuze te maken – net zoals de andere 351 gemeenten voortdurend die keuze moeten maken.

(4) Reserves

De gemeente heeft diverse reserves. De accountant maakt geen opmerkingen dat die reserves (of de voorzieningen) te laag zijn, ook niet voor de grondexploitaties. Ik heb die verder niet apart beoordeeld. Evenmin kan ik bv. de onderhoudstoestand van de wegen, bruggen, waterkanten, gebouwen, groen e.d. beoordelen.

7. Conclusie

Eerst een typering van de financiële situatie van Scherpenzeel, dan een antwoord op de vraag of de Kadernota structureel en financieel sluitend is.

Scherpenzeel kan zich een lage ozb (79% van het landelijke gemiddelde) veroorloven en toch een hoog voorzieningenniveau hebben. De opbrengsten van de grondexploitatie maken dat mogelijk. Daarin staat Scherpenzeel zeker niet alleen; bijvoorbeeld Amsterdam kan dat ook. Zouden de grondexploitatiewinsten wegvallen, dan is Scherpenzeel bereid om de ozb te verhogen. Dit is een prima houdbaar structureel financieel model.

Als de grondexploitatiewinsten zouden wegvallen (volgens de huidige plannen ergens ná 2025), en Scherpenzeel de ozb verhoogt om de voorzieningen te behouden, dan heeft het ook wel iets *rechtvaardigs* dat de inwoners (en bedrijven) van Scherpenzeel extra ozb betalen in ruil voor de extra voorzieningen. Want waarom zouden de inwoners van bv. Barneveld moeten betalen voor de voorzieningen in Scherpenzeel?

Is de financiële positie van Scherpenzeel in 2022 sluitend? Mijn antwoord is: ja.

In 2022 krijgt de gemeente ongeveer € 450.000,-- extra rijksbijdrage. Daar staat tegenover dat er te weinig extra kosten zijn geraamd voor de inwonersgroei, en dat de bezuiniging op de Wmo van € 300.000,-- zeer ambitieus lijkt. Dus zelfs zonder incidentele grondexploitatie-opbrengsten is de begroting sluitend.

En nu de kernvraag: is de financiële positie van Scherpenzeel *structureel* en reëel sluitend?

Mijn antwoord: ja. De extra rijksbijdragen voor jeugdzorg vallen weg tegen het lagere accres. Daarbij loopt de gemeente risico's bij de herverdeling van het gemeentefonds en de geplande bezuiniging op de Wmo. Maar daartegenover staat:

(1) dat (als incidenteel beschouwde) inkomsten uit grondexploitaties het mogelijk maken de lasten structureel te verlagen door vervroegde afschrijvingen, volgens het huidige scenario bijvoorbeeld 21 jaar à € 500.000,--, of ruim 10 jaar à € 1 miljoen, én

(2) dat Scherpenzeel heel veel mogelijkheden en bereidheid heeft om de ozb te verhogen. Verhoging tot aan het artikel 12-tarief levert € 1 miljoen per jaar op. Die prijs is de gemeente bereid te betalen voor het behoud van de huidige voorzieningen. Of die ozb-verhoging echt nodig is hangt af van diverse ontwikkelingen, landelijk en in Scherpenzeel, én

(3) dat Scherpenzeel, als alternatief voor eventuele ozb-verhoging, ook kan bezuinigen op het voorzieningenniveau. Daar zit rek in.

Kortom: de begroting van Scherpenzeel is structureel solide. De gemeente zal geen moeite hebben om over drie jaar een sluitende begroting voor 2025 in te dienen. En uiteindelijk is dát het criterium waarop de huidige Kadernota beoordeeld moet worden.

Auteur

dr. AJWM Verhagen (Jan)
Paulus Buyslaan 5
2101 BG Heemstede
06-5252.4639

- Beek en Donk, 1966
- econometrie, Universiteit van Tilburg (1990)
- proefschrift openbare financiën lagere overheden, Rijksuniversiteit Groningen (2001)
- senior financieel beleidsmedewerker gemeente Den Haag
- columnist gemeentefinanciën in magazine *Binnenlands Bestuur*
- docent gemeentefinanciën, o.a. Vereniging voor Raadsleden
- Bestuursvoorzitter (a.i.) Heemsteeds Burger Belang (lokale politieke partij)
- twitter: @gemeentefonds

Voetnoten

¹ Provincie Gelderland, *Begrotingscirculaire 2022*, 6 april 2021,

<https://geldersefinancien.nl/handlers/ballroom.ashx?function=download&id=1465>.

² 12 provinciale toezichthouders gemeentefinanciën, *Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten*, april 2019, https://www.gelderland.nl/bestanden/Documenten/Gelderland/Bestuur-en-organisatie/interbestuurlijk%20toezicht/190502_Gemeenschappelijk_Financieel_Toezichtkader_2020.pdf.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1996 – 1997, 25.234, nr. 3, blz. 7 - 8.

⁴ Gelderland, Financieel ARHI toezicht, 24 juni 2021, blz. 3.

⁵ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Achterliggende berekeningen van de effecten van de herziening van het gemeentefonds*, 2 februari 2021, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/publicaties/2021/02/02/berekening-voorlopig-effect-herijking-algemene-uitkering-gemeentefonds-stand-2017>, tabblad ‘Gewichten 17’, velden S57 & C2 versus AM57 & U2.

⁶ Zie ook: Gelderland, Herindelingsscan Barneveld – Scherpenzeel, 2020, blz. 16.

⁷ Scherpenzeel, *Jaarstukken 2020*, 4 mei 2021, blz. 9 en 54, en bijbehorend persbericht.

⁸ Kadernota, blz. 13.

⁹ Om exact te zijn gaat de gemeente ervan uit dat er in 2022 € 250.000,-- beschikbaar komt voor het schrappen van de opschalingskorting, de herverdeling van het gemeentefonds en extra rijksbijdragen voor de jeugdzorg samen. Die eerste twee ontwikkelingen doen zich echter niet voor.

¹⁰ Minister BZK, Brief van 29 juni 2021 over *Verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022*.

¹¹ Het aandeel van Scherpenzeel is geschat op basis van gegevens 2020. Het aandeel in het totale gemeentefonds is met 0,037% aanzienlijk lager dan het aandeel bij de jeugdzorg. Dat komt vooral omdat Scherpenzeel geen centrumgemeente is; die krijgen meer uit het gemeentefonds vanwege extra taken.

¹² BMC, *Zicht op Bestuurskracht*, Review bestuurskrachtonderzoek 2019 gemeente Scherpenzeel, 28 september 2020.

¹³ Gelderland, *Onderzoek en afweging varianten Versterking bestuurskracht Scherpenzeel*, Brondocument, 12 januari 2021, blz. 58.